

เรา “คาดหว้งอะไร” จากกรรมการบริษัท ?

กรรมการบริษัท ...

สร้างผลงานร่วมกัน หรือ พวกมากลากไป ?

คุณชินภัทร วิสุทธิแพทย
หุ้นส่วน, บก.วัน ลอว์ ออฟฟิศ

บทความก่อนหน้านี้ ผมวิเคราะห์เรื่อง “กรรมการทุ่มเททำงาน” (Director Contribution) และ “ค่าตอบแทนกรรมการ” (Director Compensation) อธิบายหลากหลายมุมมอง ด้านกฎหมาย ด้านภาษี ด้านความเสี่ยง และ ด้านธรรมาภิบาล (Director Governance)

ต่อจากนี้...ผมขอนำเรื่อง “กรรมการบริษัท” สร้าง “ผลเสียหาย” ต่อบริษัทและผู้ถือหุ้นมาวิเคราะห์ให้เห็นถึงการทำงานของกรรมการบริษัทในอีกด้านหนึ่งของ “พวกมากลากไป” (Director Gangster)

ฝากท่านคิดตามว่า “ผลงาน” ของกรรมการบริษัทในแต่ละเรื่อง (Case Study) นั้นเป็นไปด้วย “หลักสุจริตเป็นที่ตั้ง” (Good Faith Practice) หรือ เป็นเพราะ “ความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง” (Gross Negligence) หรือ เป็นเพราะ “กรรมการไม่รู้ไม่เห็น” อะไรเลย (Innocent Director) ?

Innocent Director อติกรรมการ “อ้างว่า” ไม่ทราบ “บริษัทเลิกแล้ว

ความน่าสนใจของเรื่องนี้ คือ กรรมการบริษัท “ผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท” (Authorized Director) หนึ่งในสี่คน และเป็นกรรมการมานานถึง 25 ปีไม่ทราบว่า “บริษัทเลิก” ในปี 2543 และเสรีการชำระบัญชีในปี 2544

ในปี 2545 หลังจากบริษัทไม่มี “ตัวตนทางกฎหมาย” แล้ว (No Legal Entity) กรรมการท่านนี้ “ลงนามแทน” บริษัทใน “ตั๋วสัญญาใช้เงิน” (Promissory Note: P/N) ให้แก่ธนาคารจำนวนเงิน 3 ล้านบาท เพื่อเป็น “หลักฐานการกู้ยืมเงินธนาคาร”

ความผูกพันตาม P/N นี้ในทางกฎหมายถือว่า “ผู้ลงนาม” เป็นลูกหนี้ตาม “ตั๋วเงิน” นั้น และ มีหน้าที่ต้องใช้เงินให้แก่ “ผู้ทรงตราสาร” (Instrument Holder) ที่เป็นเจ้าหนี้

การฟ้องร้องที่ศาลฎีกาตัดสินคดีนี้ในปี 2559 ธนาคารไม่ได้ฟ้องลูกหนี้ตาม “สัญญากู้ยืมเงิน” (Loan Agreement) ซึ่งเป็นกฎหมายอีกประเภท...แต่ธนาคาร “เลือกฟ้องคดี” ตาม “กฎหมายตั๋วเงิน” คือ ตั๋วแลกเงิน (B/E: Bill of Exchange) ตั๋วสัญญาใช้เงิน (P/N: Promissory Note) เช็ค (Cheque)

ในกรณีทั่วไป กรรมการบริษัท “ลงนามแทนบริษัท” ต้องมีการ “ระบุ” ให้ชัดเจนว่า “ลงนามแทน” บริษัท...ผลทางกฎหมาย คือ บริษัทรับผิดชอบใช้เงินตาม P/N นั้น ... ไม่ใช่ “กรรมการรับผิดชอบส่วนตัว” เพราะกรรมการเป็น “ผู้แทนนิติบุคคล” และกระทำการแทนบริษัท

คดีนี้...บริษัทเลิกกันไปแล้ว...บริษัทไม่มี “ตัวตน” เพื่อเป็น “ตัวการ” (Principal) ให้กรรมการเป็น “ตัวแทน” (Agent) ได้อีกต่อไป ดังนั้น การลงนามครั้งนี้ “ถือว่า” เป็นการ “ลงนามที่แพงมาก” เพราะ “อดีตกรรมการ” ท่านนี้ต้องรับผิดชอบส่วนตัว (Personal Liability) ใช้หนี้เงินให้แก่ธนาคารสูงถึง 3 ล้านบาท และไม่สามารถไป “ไล่เบี้ย” ได้กับใครอีก

เบื้องหลังคดีนี้...น่าสงสัยว่าธนาคารยอมให้ลงนามแล้วปล่อยเงินกู้ 3 ล้านบาทไปได้อย่างไร ?

ธนาคารไม่ได้วิเคราะห์สินเชื่อก่อนปล่อยเงินกู้หรือ ?

ธนาคารไม่ได้ตรวจสอบสถานะของผู้กู้ที่เป็นลูกค้าหรือ ? (KYC: Know Your Customer) โดยเฉพาะบริษัทเลิกไปแล้วนาน 1 ปีควรจะมีการ “เจาะลึก” ถึงฐานะทางการเงินของลูกค้า (CDD: Customer Due Diligence)

หรือแก้ที่จริงแล้ว ? มี “อะไร” สลักลับซับซ้อนซ่อนเงื่อนปมไว้ที่ไม่ได้อยู่ใน “ข้อเท็จจริง” ของคดี และ คู่ขัดแย้งในคดีไม่ได้ยกขึ้นมาต่อสู้ในเชิงกฎหมายให้ศาลท่านพิเคราะห์วินิจฉัยคดี

สำคัญว่า “เงินกู้ยืม” นั้นอยู่ที่ “ใคร” ?

สำคัญกว่านั้น...ใคร ? นำ P/N ฉบับนี้มาให้ “อดีตกรรมการ” ลงนาม

เรื่องนี้สอนให้รู้ว่า...การ “ลงนาม” มีความสำคัญตามกฎหมาย...ไม่ว่า “ใคร” จะเป็น “กรรมการบริษัท” หรือ “อดีตกรรมการบริษัท” ... ไม่ควร “หยวน” หรือ “ยอมง่าย” ในการลงนามเอกสารต่าง ๆ

ผลร้ายของ “ความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง” กรณีนี้...ไม่ได้ส่งผลต่อบริษัท (บริษัทเลิกแล้ว) แต่มีผลกระทบโดยตรงที่ทำร้าย “คนลงนาม” แบบส่วนตัวจริง ๆ

Case Study กรณีศึกษา “กรรมการบริษัท” มีอีกมากกว่า 10 เรื่อง...ผมจะวิเคราะห์ให้ฟังตามลำดับ...โปรดติดตาม